

Twaalf jaar leefde ik in complete stilte

Twaalf jaar heeft ze bijna ononderbroken gezwogen. Geleefd in een cel van enkele vierkante meter, in een strenge kloosterorde. Ze bouwde mee aan het omstreden klooster van Opgrimbie, waar ze met Fabiola aan de koffie zat. Nu ze terug is 'in the real world', verkondigt Miek Pot (48) de boodschap van de stilte en probeert ze ons, lawaaimakers, daarvan te overtuigen. «Het razen in je hoofd doen stoppen, vergt raining. Zoals bij sport.»

ANNICK DE WIT

Ze duikelde erin vanuit een wild studentenleven. «Ik was niet op zoek naar 'iets'. Het gebeurde gewoon», vertelt Miek Pot. Een slanke vrouw in strakke jeans en felblauw truitje. Open glimlach, een wereldse 'parlée'. Snel en veel, praat ze, over al dat zwijgen. In nog geen uur heeft ze ons haar levensverhaal verteld. «Ik studeerde geschiedenis in Leiden. Was lid van het studenten-corps, je ként de feesten: veel bier, hele dagen sigaretjes roken, van een heel jaar zag ik geen collegezaal aan de binnenkant. Ik had veel vrienden, én vriendjes. Grote lol, al zeurde er toch altijd iets van: leegte.» «Toen ik moest bijwerken voor een tuurde...» «rustig, ze koken voor je en het kost je amper iets.' Ik dook er in mijn boeken. Had geen contact met de nonnen, mee bidden en zo, dat deed ik niet, maar ik was wél te nieuwsgierig om niet af en toe door mijn raampje te gluren. Wat deden die nonnen tijdens die nachtelijke liturgieën?» «Er is me die week iets overrompelends overkomen. Ik beleefde plots, een paar keer na elkaar, een diep contact met mezelf. Ik voelde weer hoe blij, onbevangen, verwonderd en open ik als kind was geweest en dat contrasteerde zó met de rolletjes die ik als frisse studente speelde. Dat kwam - te midden van die stilte - zó maar boven poppen. Ik kwam er onthutst weer buiten en durfde er met niemand over praten. Het was een soort verboden liefde. Het trok me aan, maar stootte me ook af: wat dweepte ik met zo'n mufte oudvrouwengemeenschap?» «Ik studeerde verder, maar ging zoeken. Ik snuisterde rond in de alternatieve spiritualiteit, maar dat was me te veel op los zand gebouwd. Ik bracht vakanties door in Griekse kloosters. Mediteerde in boeddhis-

tische tempels. Ik trad in en weer uit in een klooster in Oosterhout. Ik ging werken in de leprakliniek van moeder Theresa in Calcutta. Dát zou het worden, maar neen: weer niet. Mij was dat té devoot, té christelijk. Ik wilde diep gaan in mezelf. Ik werd moedeloos en verdrietig. Uiteindelijk vond ik wat ik zocht in het kartuizerklooster van Marche-les-Dames, bij Namen. Ik trad in voor een leven in volstrekte isolatie.» We ontmoeten haar in de barokke begijnhofkerk in Mechelen. Ideetje van de uitgever, bij wie ze haar tweede boek uitbrengt over de kracht van de stilte. «Maar ik ben niet zo kerkelijk. Godsdienst is óók interpretatie. Een visie waarvoor mijn leermeesteres - een wijze vrouw - me gelukkig niet verdorftte. Ik geloof wel in eigen innerlijke. Door gedachten en emoties te temmen, kan je naar je diepe zelf. Word je de regisseur van je eigen binnenwereld. En de stilte is

Ik ben niet tegen seks. Ik zet het in het primaire rijtje van eten, drinken en slapen

daartoe de uitgelezen manier, alleen in stilte kan je focussen.» Weet ze nu. Maar het bestaan in haar klooster viel aanvankelijk niet mee. Zes dagen op zeven, in zwijgplicht leven en enkel op zondag na het gezamenlijke maal een uurtje praten met de andere zusters, de meesten bejaard. De jonge Miek deed haar best zich te schikken naar de regels. «Mijn leermeesteres zei me: 'Jij voelt een roeping, Miek, maar je bent hier niet voor gemaakt,

met je tegenstribbelende karakter. Met de afzondering, het sobere eten, het labuur had ik niet zo'n moeite. Ook niet met het zwijgen. Wel met de gedwongen gehoorzaamheid. Maar ik was koppig. Ik moest en zou voelen wat ik die week als studente had ervaren.»

«Anderzijds gaf het strikte regime ook structuur. Het belletje ging en hóp, je moest iets anders doen. Die discipline en structuur leiden me ook vandaag, voorkomen dat m'n gedachten heen en weer schieten en dat ik in het hamstermolentje tol.» Fysiek zag Miek erg af. Ze kreeg reuma, in haar koude cel, zo zwaar dat de orde besliste haar over te plaatsen naar haar klooster in de Provence. Daar leefde ze in een aparte houten caban. Alle zusters hadden zo'n minihuisje. Opnieuw was elk contact verboden, uitgenomen op de zevende dag. «Dat monotone maakt gek genoeg dat de dag voorbij vliegt. Als je je verzet of jezelf toestaat je te vervelen, dán wordt het de hel.»

Aftellen naar bezoek

«Dat er geen ruimte was voor vriendschappen, dat vond ik achteraf erg. Ik had wel mijn leermeesteres, met wie ik elke week een uurtje mocht praten. Soms zei ze geen woord terug, dan werd ik razend. Maar zij moest me met mezelf in contact brengen, niet met háár. Contact met mijn familie heb ik in die twaalf jaar nooit echt gehad. Eén bezoek, op een zaterdagochtend. En dan nog 42 nachten... En dan zaten we een uurtje in de spreekkamer, wat gekunsteld te praten over wie er getrouwd was en dat het weer zo lekker was die zomer (lachtje). In mijn leven gebeurde er óók al niet zoveel. Innerlijk wél, maar dat leg je niet zo één-twee-drie uit aan een buitenstaander. Mijn moeder had wel feeling met mijn spirituele weg, maar mijn vader begreep er als zakenman geen fluit van: 'Hebben we nou dit kind haar studies betaald opdat ze zoiets geks moest doen?'» «Kloosters zijn kerncentrales van positieve energie - en daar zijn mensen voor nodig. Ik geloof ook in het gezegde 'verbeter de wereld, begin bij jezelf'. Maar blijf je je hele leven in een grot zitten? Mensen zijn daarvoor niet gemaakt. Veel monniken en zusters hebben angst om weer uit de veilige stilte te stappen, en dan kan je je afvragen of het niet zonde is dat al die noeste spirituele arbeid uitsterft mét hen. Ik veroordeel niemand, maar ik moest eruit. Ik wilde terug naar het marktplein, zoals de grote mystici uit de geschiedenis. Op een zeepkist staan om mijn boodschap te verkondigen.» Dat gebeurde kort nadat ze de op-

om mezelf te vinden, werd mijn grootste obstakel. Kort nadat de zusters er introkken, ben ik vertrokken. Mijn leermeesteres probeerde me niet tegen te houden en heeft me oprecht het allerbeste gewenst. Ik ga

Plots werd de orde mijn obstakel: in plaats van te mediteren, zat ik aan de koffie met Fabiola

nog twee keer per jaar op visite.» «Ik was óók bang om terug te gaan. Ik besepte goed: ik heb twaalf jaar op een andere planéet geleefd. De overgang wás gigantisch. Maar drie weken na mijn uittrede stond ik al geschiedenis te geven aan pubers. Met iPods in hun oren en hun internetverslaving, waar ik nog nooit van had gehoord. Slópend, ja. Ik wilde meteen goéd integreren. Maar ik had hoofdpijn, die eerste weken, van alle lawaai. Om acht uur 's avonds lag ik uitgeteld in bed.»

Italian fashion

«Van de weeromstuit ging ik overhielden van kledingmerken. Mijn moeder zei me: 'Telkens als ik jou belde, stond je in een pashok.' (lacht) Ik voelde me in het klooster ook vrouwelijk. Ik had een glasscherf waarin ik me spiegelde, ik zag er mooi uit met mijn lange haren en witte puntkap. Mooier dan dat studentenmeisje met piekjeskapsel en cowboylaarzen dat ik was geweest.» «In het begin dacht ik: ik heb kostbare jaren vergooid met daar te zitten zwijgen. Twaalf jaar is lang. Maar ik ben een mens van extremen: het was de tijd die ik nodig had. Ik zou ook een goed politica kunnen zijn geweest, zoals mijn vader wilde, want ik ben zeer communicatief en kan iets overbrengen. Maar goed. Dat is het niet geworden. Mijn jongemeisjesleven vergooid? Neen. Seks en relaties geofferd? Neen. Toen ik intrad, trad mijn seksuele drang uit. Als de prikkels wegvallen, verdwijnt ook de drang. Sinds ik weer uittrad, acht jaar geleden, heb ik relaties gehad. Ik ben niet tegen seks uit principe. Ik ben niet getrouwd met God of zo. Maar seks is geen consumptie. Ik zet het in het primaire rijtje van eten, drinken en slapen. Ook daarin betekent een gezond stramien al zoveel.»

Heimwee

«Soms heb ik heimwee naar de stilte. Ook nu mediteer ik nog twee keer een halfuur per dag. Bijvoorbeeld als ik wéér ga telefoneren of wéér op die computer zit. De gekte die iederéén kent. Waarop té veel mensen tilt slaan, merk ik in mijn praktijk als 'spiritual counselor' in Brugge. Mijn droom is een tijdelijk klooster op te richten voor jongeren, om te bezinnen vóór ze grote beslissingen nemen in hun leven. Je moet al zo snel kiezen. Soms beslis je verkeerd: niet wat jij écht wil. En het kost altijd pijn en moeite om daar weer uit te geraken.»

«Ik kan mezelf, door mijn extreem lange oefening, zó weer bij mijn kern brengen. Maar de kracht van de stilte is niet alleen weggelegd voor een klein groepje mystici. Het is trainen, zoals bij sport. Om te beginnen: een halfuurtje mediteren per dag. Daar help ik nu mensen mee. Het was de moeite om een poos mijn mond te houden, denk ik nu.»

De overgang was gigantisch: ik gaf plots les aan pubers met iPods en internetverslaving

dracht kreeg mee te werken aan de oprichting van het omstreden klooster van Opgrimbie, dat mee eigendom was van koning Boudewijn en waarover het berichten regende over dubieuze bouwvergunningen. «De orde heeft toen krampachtig gereageerd. Het leek of we zo'n clubje vreemde stugge zusters waren, dat heb ik érg betreurd. Het leek al snel zo'n sekte. Ik was de enige zuster die Nederlands sprak, dus werd ik van de Provence overgeplaatst om in Opgrimbie te tolken. En dan zat ik daar plots met Fabiola aan de koffie, en vaker met de aannemer en de architect aan tafel dan dat ik kon mediteren. Dat wilde ik niet. De orde, die mijn hulpmiddel was geweest

DE GROTE STILTE

«De grote stilte» van Miek Pot, 143 blz., uitgegeven bij Standaard Uitgeverij, www.miektopot.be